

Projektopfølgning September 2016

Projekter 2007-2014

Indholdsfortegnelse

FØDEVARER	3
ENERGI OG MILJØ.....	6
TURISME.....	9
INNOVATION OG FORRETNINGSUDVIKLING.....	11

Fødevarer

Status og samlet vurdering for indsatsområdet

Opgørelsesperioden har været præget af dels afslutning af en række projekter under vækstforums handlingsplan 2015 og dels igangsættelsen af nye initiativer under Vækstplan 2016-2018.

Fødevareresatsningens hidtidige hovedoperatør, Future Food Innovation (FFI) har nu afsluttet aktiviteterne under vækstforums 2015 handlingsplan og afventer Erhvervsstyrelsens udbetalinger til operatøren, inden projektets økonomi kan endelig afsluttes. I alt har 226 virksomheder har deltaget i aktiviteter under FFI i handlingsplanperioden.

Brobyggerinitiativet, som er et samarbejde med innovationsnetværket FoodNetwork, Danish Food Cluster og Region Midtjylland har nu for alvor fået hul på et nyt koncept, hvor små fødevarereproducenter kan afprøve deres produkter i den "store" detailhandel. Under overskriften "Bilkainnovation" er projektet nu på vej til at blive landsdækkende.

I 2015 gav Regionsrådet tilsagn om støtte til to Interregprojekter, der sætter fokus på kommerciel udnyttelse, herunder til fødevarer, af blå biomasser (muslinger og tang). Det ene projekt – Baltic Blue Growth – har nu opnået EU-bevilling, og resultatkontrakt med operatører er under udarbejdelse.

MAX IV – DANMAX er bevilliget under 2015 handlingsplanen, og status er, at resultatkontrakt stadig er under udarbejdelse i dialog med Aarhus Universitet. Heri vil blive beskrevet, hvordan det store røntgenanlæg i Lund skal inddrage og understøtte virksomheder i Region Midtjylland. En række kontaktskabende aktiviteter, herunder workshops med virksomheder, er under planlægning og igangsættelse, og en del af disse forventes gennemført i indeværende år.

Der er udarbejdet en samlet læringsrapport over kompetenceudviklingseksperimenterne under fødevareresatsningen (innovationscamps), som i maj måned blev præsenteret for repræsentanter for Styrelsen for Videregående Uddannelser og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet. Erfaringerne og samarbejdet søges indarbejdet i den kommende vækstpartnerskabsaftale mellem regeringen og Region Midtjylland.

Samlet set forløber initiativerne tilfredsstillende, omend flere projekter først nu er ved at komme i gang, da man har afventet bevillinger og afklaring fra anden side.

Initiativer inden for Fødevarer

- Øget værdiskabelse i fødevarereproduktionen
- Fødevarerehvervets kompetencebehov

Øget værdiskabelse i fødevarereproduktionen

Resultatkontrakter med opfølgning

- Future Food Innovation - styrkelse af fødevarerebranchens innovationskultur (2015, 2 kontrakter pga. opdeling i kontrakter med og uden EU-medfinansiering)
- Øget samspil og synergi mellem regionale og nationale fødevarereinitiativer ("Brobygger")

Resultatkontrakter under udarbejdelse:

- DANMAX
- Baltic Blue Growth (Interreg-bevilling er nu opnået)

Afventer EU Interreg-bevilling:

- Closing the nutrient cycle in aquaculture

Status

Future Food Innovation (FFI) – styrkelse af fødevarerbranchens innovationskultur - 2015

Innovationsmiljøet Future Food Innovation (FFI) rundede med udgangen af april 2016 sine aktiviteter under den 1-årige handlingsplan af, med en projektperiode på 1 år og 4 måneder. FFI har i perioden bevilget støtte til i alt 11 innovationssamarbejder med virksomheder og videninstitutioner og gennemført en række aktiviteter som f.eks. workshops, innovationcamps med facilitering af samarbejde mellem virksomheder og grupper af studerende. Endelig er der gennemført internationaliseringsaktiviteter, der har hjulpet virksomhederne med internationalt samarbejde og netværk. I alt har 226 virksomheder deltaget i aktiviteter under FFI i perioden, heraf 33 i innovationssamarbejder med virksomheder og videninstitutioner.

Der er i foråret 2016 gennemført slutevaluering af projektet ved COWI. Slutevalueringen viser, at projektet har været veltilrettelagt og velimplementeret, og at deltagervirksomhederne gennemgående oplever FFI's aktiviteter som værdiskabende og af høj kvalitet. FFI har løbende haft dialog med virksomhederne om deres behov for udvikling. Dette har gjort det muligt for FFI at målrette sine aktiviteter efter den enkelte virksomheds behov. FFI har nået de opstillede aktivitetsmål og har i de fleste tilfælde opnået en væsentlig højere målopnåelse end forventet.

Evalueringen viser desuden, at projektet har medført en betydelig oprustning hos de deltagende virksomheder. Således svarer 70 %, at FFI's indsats har givet dem større fokus på innovation. 56 % forventer, at deres deltagelse vil forbedre deres vækstpotentiale, mens yderligere 21 % angiver, at denne forbedring allerede er indtruffet. Samlet tror deltagerne, at de i løbet af de kommende to år kan øge deres omsætning med knap 93 mio. kr., deres eksport med 21 mio. kr., mens de forventer at kunne udvide medarbejderstaben med i alt 129 fuldtidsansatte. Indtil nu er der blandt deltagerne i 2015-projektet realiseret en omsætningsvækst på 3,6 mio. kr. og skabt 67 nye job. Disse tal kommer oven i de resultater, som FFI har skabt i perioden 2010-2014.

Øget samspil og synergi mellem regionale og nationale fødevarerinitiativer ("Brobygger")

Brobyggeren har siden sidste afrapportering arbejdet målrettet med projektet BilkaInnovation. Begynderfejl og børnesygdomme fra både Bilkas og projektets side er løst, og netop nu er de innovative fødevarer at finde i 4 af landets største Bilka butikker, så de får landsdækkende eksponering og møder et større udsnit af Danmarks befolkning.

Brobyggeren har også brugt foråret på at forfatte publikationen "Kom godt videre", som er et hjælpende værktøj til SMV'erne i fødevarerbranchen. Brochuren giver overblik, i forhold til at få den korrekte hjælp til egen udvikling, alt efter hvor man som virksomhed befinder sig.

Projektet forløber som planlagt, og opgaverne afvikles til tiden med stor opbakning fra industrien og med den ønskede kvalitet.

Sekretariatets vurdering

Initiativet forløber som forventet.

Fødevarerhvervets kompetencebehov

Resultatkontrakter med opfølgning

- Future Food Innovation – styrkelse af fødevarerbranchens innovationskultur (2015)

Status

Der er udarbejdet en samlet læringsrapport over kompetenceudviklingseksperimenterne under fødevarerbranchens innovationscamp (innovationscamps).

Rapportens hovedkonklusioner er:

Det er regionens vurdering, at der kan skabes reel samfundsmæssig merværdi ved at fremme samarbejdet mellem virksomheder og uddannelsesinstitutioner gennem brug af innovationcamps i forskellige udformninger. Vi ser et behov for at skabe rum, ressourcer og incitamenter til at koble praksisnære udfordringer med teoretisk uddannelse, og anser det afprøvede koncept som velegnet til formålet.

I maj måned blev rapporten præsenteret for repræsentanter for Styrelsen for Videregående Uddannelser og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet. Erfaringerne og samarbejdet søges indarbejdet i den kommende vækstpartnerskabsaftale mellem regeringen og Region Midtjylland.

Sekretariatets vurdering

Initiativet forløber som forventet,

Energi og miljø

Status og samlet vurdering for indsatsområdet

Under indsatsområdet er der aktuelt 4 resultatkontrakter, hvortil kommer 4 tillægskontrakter, altså i alt 8 kontrakter til opfølgning. Af disse er 1 afsluttet siden den seneste opfølgingsrunde i foråret 2016.

Resultatkontrakter med opfølgning

Denne opfølgingsrunde bærer præg af, at de fleste af de initiativer, som er iværksat med afsæt i tidligere vækstforums handlingsplaner er afsluttet, og at de nye initiativer, som er planlagt i forhold til Vækstplan 2016-2020, endnu ikke er igangsat med resultatkontrakter.

De igangværende initiativer er ved denne opfølgning på et stadium, hvor der kun i begrænset omfang kan fremvises konkrete resultater, men forløber planmæssigt og forventes senere at kunne skabe grundlag for erhvervsvækst.

Initiativer inden for Energi og Miljø/Klima

I vækstforums handlingsplan 2015 og i vækstforums tidligere handlingsplaner var Energi og Miljø et af de strategiske indsatsområder og er videreført i vækstforums Vækstplan 2016-2020, som er et af de fire fokusområder under overskriften Energi og Klima.

Resultatkontrakter med opfølgning

Der er iværksat følgende programmer:

1. FjernvarmeVækst – Erhvervsudvikling i fjernvarmesektoren (herunder 4 tillægskontrakter vedr. konkrete projekter til opfølgning)
2. Biogas2020

Der er iværksat følgende projekter:

3. Udvikling af Thyborøn Havn til udskibning og service af havmøller
4. Demonstrationsprojekt vedr. affaldssortering hos Nomi4S

Status

1. FjernvarmeVækst – Erhvervsudvikling i fjernvarmesektoren

Programmet retter sig dels mod produktionsvirksomheder, som kan indgå i demonstrationsprojekter vedrørende demonstration af ny fjernvarmeteknologi/-koncepter, dels mod regionens varme- og kraftvarmeværker, der skal motiveres til at øge efterspørgslen efter vedvarende energiteknologi.

Der er gennemført rådgivningsforløb for 17 fjernvarmeværker omhandlende muligheder for overgang til vedvarende energi.

Der forventes gennemført 7 demonstrationsprojekter, hvoraf resultatet af de 2 tidligere er rapporteret til vækstforum, 4 demonstrationsprojekter er igangværende (nærmere beskrevet nedenfor) og 1 er under opstart. Endelig er der afsat midler til et projekt vedr. udnyttelse af overskudsvarmen fra Apples kommende datacenter ved Viborg.

I det følgende er de igangværende demonstrationsprojekter beskrevet.

Varmepumpe til udnyttelse af overskudsvarme fra erhvervsspildevand

Projektets formål er at demonstrere et varmepumpeanlæg, der er i stand til at udnytte overskudsvarme fra erhvervsspildevand til fjernvarme. Spildevandet stammer fra Arla Foods Rødkærsbro Mejeri, og varmen herfra skal udnyttes hos Rødkærsbro Fjernvarmeværk. Anlægget er under etablering og forventes idriftsat i foråret 2017.

"FlexCities 2" - sammenhængende fjernvarmesystem i Horsens-Hedensted området

Det er formålet med projektet at implementere et sammenhængende fjernvarmesystem i Horsens-Hedensted området bestående af varmeproduktions- og transmissionssystem, som i samspil med el-nettet giver mulighed for at anvende en bred vifte af vedvarende energikilder, udnytte overskudsvarme fra virksomheder og tilslutte individuelt forsynede områder.

I projektet involveres virksomheder med nye teknologiske løsninger.

Projektet forventes afsluttet i slutningen af 2016.

Demonstration af intelligent energisystem til lagring og fordeling af overskudsenergi i fjernvarmesystemet

Formålet med projektet er at demonstrere et intelligent styringssystem til lagring og fordeling af solenergi i et fjernvarmesystem, hvorved fjernvarmeværkets dækning med solvarme på årsbasis forventes at kunne komme op på ca. 32 % mod det normale ca. 20 %.

Projektet gennemføres hos Trustrup-Lyngby Varmeværk og forventes afsluttet i 2016.

Demonstration af lavtemperatur-fjernvarme

Formålet med projektet er at demonstrere energieffektivt lavtemperatur fjernvarme kombineret med fjernkøling i et konkret boligområde i Bjerringbro.

Projektet er i en indledende fase.

2. Biogas2020

Biogas2020 er et skandinavisk EU projekt inden for anvendelse af biogas. I Region Midtjylland er der følgende delprojekter under Biogas2020:

Power2Gas, som er en del af GreenLab Skive projektet.

Samsø – realisering af biogas til færge og landtransport.

Biogas til transport med udgangspunkt i Herning Transport- og Logistikcenter.

Organisk affald til biogas i Region Midtjylland ledes af NOMI4S.

Gårdbiogasanlæg til svinefarme

Erhvervsudvikling og samarbejde - Agro Business Park er ansvarlig for involvering af virksomheder på tværs af alle aktiviteter i projektet.

Der er endnu ikke konkrete resultater af projektet, men der arbejdes på tilfredsstillende måde på alle delprojekterne.

3. Udvikling af Thyborøn Havn til udskibning og service af havmøller

Projektet har til formål at udvikle og positionere Thyborøn Havn, herunder en lokalbaseret serviceklynge, til at forestå udskibnings- og serviceaktiviteter i forbindelse med etableringer af de kystnære havmølleparker i Vesterhav Nord og Syd.

Projektet blev afsluttet pr. 1. september og resultaterne er følgende:

- Der er etableret en stærk serviceklynge, Northsea Offshore Service Group (NSOSG) med over 30 virksomheder. Serviceklyngen har alle de nødvendige kompetencer til installation, drift og vedligeholdelse af havvindmølleparker.
- Thyborøn Havn har anlagt en ny 180 m. lang offshore kaj med 120.000 m² ledigt areal, der vil være særdeles velegnede til håndtering af vindmøller og andet svær gods.
- En kreds af serviceklyngens medlemmer og Thyborøn Havn har investeret i en flydedok, som gør det muligt at tilbyde servicering, reparation, ombygning og muligvis nybygning af mandskabs- og forsyningskibe til bl.a. offshore branchen.
- Serviceklyngens medlemmer har gennem en række seminarer fået opbygget ny, solid viden om offshore vindbranchen og de nødvendige krav til dokumentations- og sikkerhedscertifikater samt indsigt i potentielle forretningsmodeller på området.
- Alle relevante aktører på havvind området har i løbet af projektperioden besigtiget og godkendt havnens faciliteter samt klyngens sammensætning og kompetencer.
- Thyborøn Havn er blevet valgt som udskibnings- og servicehavn til Nissum Bredning 28 MW Siemens' forsøgsmøller.

Det er sekretariatets vurdering, at projektet har været veltilrettelagt, og at aktiviteterne er blevet afviklet som forudsat i forhold til omfang, timing og kvalitet. De aftalte mål og resultatkrav er opnået med undtagelse af målet om valg af Thyborøn Havn som udskibnings- og servicehavn for de kystnære havvindmølleparker i Vesterhav Nord og Syd. Dette mål har ikke kunnet indfries på nuværende tidspunkt, da der ikke er truffet politisk beslutning i Folketinget om de kystnære vindmølleparkeres etablering.

4. Demonstrationsprojekt vedr. affaldssortering hos Nomi4S

Formålet med projektet er at demonstrere ny teknologi, som kan opgradere det nuværende affaldssorteringsanlæg hos Nomi4S til at generere øget genanvendelse af affald og dermed skabe nye erhvervsvækst muligheder på området.

Et demonstrationsanlæg hos Nomi4S med fokus på øget genanvendelse af forskellige plasttyper er under etablering hos Nomi4S i Holstebro og forventes at kunne demonstreres inden udgangen af 2016.

Sekretariatets vurdering

Programmerne og projekterne gennemføres med tilfredsstillende fremdrift. Initiativerne ved denne opfølgning er på et stadium, hvor der kun i begrænset omfang kan fremvises konkrete resultater og effekter.

Turisme

Status og samlet vurdering for indsatsområdet

Vækstforum vedtog i marts 2011 "Handlingsplan 2015 – Ny VÆKST i turismen i Region Midtjylland", der fastlægger rammerne for vækstforums ønske om at gennemføre en strategisk udviklingsindsats inden for turismen. Målet er at skabe en markant vækst i turisterhvervet. De fleste af projekterne er nu afsluttet og de sidste projekter afsluttes i løbet af de næste måneder.

Under overskriften Stærke Feriesteder er der kun to projekter med opfølgning, nemlig Kystoplevelser på Djursland og Stærke turismekompetencer - kvalitetsløft gennem online tilstedeværelse. Projekterne har til formål at skabe vækst og nye arbejdspladser blandt andet gennem kvalitets- og produktudvikling, øgede kompetencer og større samarbejde.

Initiativer inden for Turisme

- Stærke feriesteder

Stærke feriesteder

Resultatkontrakter med opfølgning

- Kystoplevelser på Djursland (slutrapportering)
- Stærke turismekompetencer - kvalitetsløft gennem online tilstedeværelse (slutrapportering)

Kystoplevelser på Djursland er et af de projekter som udmønter vækstforums "Handlingsplan 2015 – Ny VÆKST i turismen i Region Midtjylland". Projektet er forankret hos Destination Djursland og projektperioden er 1. april 2015 – 31. maj 2016. Projektets mål er at sikre sammenhæng og fremme kystoplevelsen på Djursland. Koncepterne omkring oplevelsespladserne på Djursland vurderes at være solide platforme for det fremadrettede fokus på udvikling af kysternes attraktivitet på Djursland. Oplevelsespladserne får en væsentlig rolle i udmøntningen af områdernes potentialer.

Stærke turismekompetencer – kvalitetsløft gennem online tilstedeværelse er et af de projekter som udmønter vækstforums "Handlingsplan 2015 – Ny VÆKST i turismen i Region Midtjylland". Projektet er forankret hos Destination Djursland, men i et tæt partnerskab med Destination Ringkøbing Fjord. Projektperioden er 1. april 2015 – 31. maj 2016. Projektet er blevet gennemført med høj tilfredshed blandt deltagerne. Projektets delaktiviteter har givet gode resultater, nye metoder og opbyggede kompetencer i turisterhvervet i øst og vest og hos Destination Djursland og Destination Ringkøbing Fjord.

Resultater

- Kystoplevelsen på Djursland har etableret en mobil markedsplads i parken i Eigil Fischers Ferieby ved Femmøller og markedsvogne har været åbne i seks uger hen over sommeren 2016.
- Kystoplevelsen på Djursland har etableret en oplevelsesplads med tilhørende fleksibelt aktivitetshotel i Fjellerup, som har været benyttet i stor stil gennem sæsonen 2016. I både sæson 2015 og 2016 har mellem 8-10.000 gæster været i direkte kontakt med lokale udbydere og formidlere i forbindelse med vandaktiviteter. Desuden har kitesurfere og surfere flittigt benyttet aktivitetshotellet.
- Stærke turismekompetencer – kvalitetsløft gennem online tilstedeværelse har givet ca. 110 deltagere øget viden om digitale muligheder og øgede kompetencer til digital tilstedeværelse.
- Stærke turismekompetencer – kvalitetsløft gennem online tilstedeværelse har udviklet et fleksibelt og brugbart redskab til vurdering af virksomhedernes online tilstedeværelse og behov for kompetenceløft. Værktøjet er blevet stillet til rådighed for andre destinationer.

- Stærke turismekompetencer – kvalitetsløft gennem online tilstedeværelse har gennemført en inspirationstur til England for medarbejdere hos Destination Djursland, Destination Ringkøbing Fjord og relevante udviklingsmedarbejdere fra Ringkøbing-Skjern, Norddjurs og Syddjurs kommuner.
- Stærke turismekompetencer – kvalitetsløft gennem online tilstedeværelse har tilvejebragt et erfaringsgrundlag og viden om brug af data til udvikling af feriehuskapaciteten.

Sekretariatets vurdering

Det er sekretariatets vurdering, at projekterne er med til at øge kvaliteten af turismeudbuddet i Region Midtjylland og er med til at skabe øget vækst og omsætning inden for turismeerhvervet i Region Midtjylland.

Innovation og forretningsudvikling

Status og samlet vurdering for indsatsområdet

Vækstforum vil med indsatsen skabe bedre rammer for, at de midtjyske virksomheder kan udvikle deres forretningsgrundlag og arbejde systematisk og strategisk med innovation og løsninger på samfundsmæssige udfordringer, der kan være nøglen til fremtidig vækst og velfærd. Vækstforum vil samtidig understøtte, at virksomhederne videreudvikler bedre strategiske- og ledelsesmæssige kompetencer, et større globalt udsyn og mere effektive processer.

Indsatsområdet omfatter i denne statusperiode videreførelse af en række eksisterende initiativer og projekter inden for innovation og forretningsudvikling. Projekterne vurderes overordnet at blive gennemført på tilfredsstillende vis.

Virksomhedsrådgivning og netværk og øget internationalisering

Resultatkontrakter med opfølgning

- Dansk Produktions Univers

Fremtidens Industri - Dansk Produktions Univers

Status

Formålet med projektet "Udviklingsomkostninger i forbindelse med etablering af Dansk Produktions Univers" var at fremme etablering og udvikling af produktionsvirksomheder med henblik på at fastholde og udvikle produktionsarbejdspladser i Danmark. Dansk Produktions Univers (DPU) var kontrakthaver. Projektet er afsluttet.

Resultater

En konceptudviklingsmodel er udviklet og anvendt i forbindelse med udvikling af overblikmodeller for hhv. iværksættere og SMV'er. Endvidere er udviklet to procesværktøjer til refleksion i SMV'er, hhv. værdikædespillet og strategispillet. En række tavleløsninger er nu tilgængelige for virksomheder og iværksættere, som fremadrettet får deres gang i iværksætttermiljøet hos DPU.

Sekretariatets vurdering

Det er vurderingen, at projektets udvikling af koncepter og værktøjer blev gennemført planmæssigt og er nu tilgængelige for interesserede iværksættere og virksomheder.